

Schoolse Vaardigheden VO in Kaart

Om je als leerling binnen het voortgezet onderwijs succesvol te kunnen ontwikkelen is het beheersen van de juiste vaardigheden voorwaardelijk. Met deze vaardigheden kan de leerling ontwikkelingstaken op school op de juiste wijze vervullen. We noemen leerlingen competent wanneer ze in het dagelijks leven over voldoende vaardigheden beschikken om hun ontwikkelingstaken te realiseren. Ontwikkelingstaken gaan samen met veranderingen die op biologisch, psychisch en sociaal gebied plaatsvinden bij het ouder worden. Competentie is een balans tussen ontwikkelingstaken en vaardigheden.

Ontwikkelingstaak is een breed begrip. Een ontwikkelingstaak kan zijn: een opdracht voor Duits kunnen maken, een hulpvraag op de juiste wijze kunnen stellen, een ruzie met een medeleerling oplossen, jezelf verzorgen of een voordracht kunnen houden. Deze ontwikkelingstaken kun je uitvoeren als je de juiste vaardigheden bezit. In de schoolse context noemen we dit 'schoolse vaardigheden'. Dit zijn vaardigheden die je nodig hebt om schoolse taken goed te volbrengen. Hierdoor ontwikkel je autonomie, leer je om gepaste relaties op te bouwen met medeleerlingen en docenten en train je om de aangeboden lesstof adequaat te kunnen verwerken.

Onder schoolse vaardigheden verstaan we *sociale vaardigheden* zoals 'je kunnen verplaatsen in de ander', *communicatieve vaardigheden* zoals 'kunnen luisteren' en *cognitieve vaardigheden* zoals 'een opdracht zelfstandig uit kunnen voeren'. Deze schoolse vaardigheden zijn in principe voor alle leerlingen hetzelfde, ongeacht het leerniveau. Het gewenste beheersingsniveau van de vaardigheden is afhankelijk van de capaciteit en het leerniveau van de leerling. Zo zal de vaardigheid 'initiatief nemen' voor een praktijkonderwijsleerling anders van karakter en inhoud zijn dan voor een havoleerling. Maar voor beide leerlingen geldt dat initiatief nemen een belangrijke vaardigheid is voor het volbrengen van je taak op school of een stageplaats.

Om de juiste schoolse vaardigheden te ontwikkelen heb je als leerling de ondersteuning nodig van volwassenen zoals docenten, ouders of andere belangrijke personen. Zij helpen je om deze vaardigheden onder de knie te krijgen. Voor sommige leerlingen zijn bepaalde schoolse vaardigheden niet vanzelfsprekend aan te leren omdat zij bijvoorbeeld een ontwikkelingsstoornis hebben zoals autisme, ad(h)d, dyslexie, NLD enz., te maken hebben met motorische problemen of langdurig ziek zijn. Deze leerlingen hebben ondersteuning en soms hulpmiddelen nodig om bepaalde vaardigheden te leren beheersen. Dit geldt ook voor leerlingen die weinig ondersteuning ervaren vanuit de thuissituatie. Als je geen rustige plek hebt in huis om te studeren dan wordt het moeilijker om je goed voor te bereiden op een toets.

Schoolse Vaardigheden in Kaart is een hulpmiddel om de vaardigheden van een leerling in kaart te brengen. De vaardigheden die ontbreken of nog moeten worden ontwikkeld kunnen als onderwerp van gesprek dienen met leerling en ouders. Samen kunnen de ondersteuningsbehoefte(n) of hulpmiddel(en) worden geformuleerd die de leerling nodig heeft om een specifieke vaardigheid te ontwikkelen.